

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.872 van 13 juni 2013
in de zaak A. 202.674/VII-38.316.**

In zake : Henri VANVOORDEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Inke Dedecker
 kantoor houdend te 3600 Genk
 Stoffelsbergstraat 4
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
 de Vlaamse regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk Abbeloos
 kantoor houdend te 9200 Dendermonde
 Noordlaan 82-84
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 9 november 2011, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 13 september 2011 waarbij het beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Limburg van 16 maart 2011, houdende weigering van de milieuvergunning aan Luc Lavrijsen voor het exploiteren van een varkenshouderij, gelegen aan de Herkkantstraat 47 te Herk-de-Stad, gegrond wordt verklaard, de beroepen beslissing wordt opgeheven en de gevraagde milieuvergunning wordt verleend.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 mei 2013.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Inke Dedecker, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Patrick Vandendael, die loco advocaat Dirk Abbeloos verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 27 september 2010 dient Luc Lavrijsen een aanvraag in tot het verkrijgen van een milieuvergunning voor het exploiteren van een nieuwe inrichting. Het betreft een varkensbedrijf met :

- een varkensstal in agrarisch gebied voor 3.840 varkens, met inbegrip van een installatie voor de bewerking en verwerking van dierlijke mest (klasse 1);
- opslagplaats voor 20.240 kg zwavelzuur (11 m³- klasse 2);
- opslag van 15.000 liter mazout, 31,5 ton kunstmest en 5.070 m³ dierlijke mest op de kadastrale percelen van en te Herk-de-Stad, Afdeling 4, Sectie B, perceelnrs 140N, 145G en 154 A, ter plaatse Herkkantstraat 47.

3.2. Tijdens het openbaar onderzoek worden 81 schriftelijke bezwaren ingediend.

3.3. Het advies van de Provinciale Milieuvergunningscommissie is verdeeld : een minderheid ongunstig, een meerderheid gunstig.

Het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Herk-de-Stad is ongunstig.

Het advies van de afdeling Milieuvergunningen - dienst Limburg van 20 januari 2011 en het stilzwijgend advies van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, Ruimtelijke Ordening, is gunstig.

3.4. Op 16 maart 2011 weigert de deputatie van de provincie Limburg de vergunning.

3.5. Luc Lavrijsen tekent hiertegen beroep aan.

3.6. De afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (hierna : RWO) verleent "onder voorbehoud van definitief onderzoek bij de (nog in te dienen) aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning", een gunstig advies.

De afdeling Milieuvergunningen verleent op 8 juni 2011 een ongunstig advies. Ze besluit dat "het bestaande bedrijf in de huidige situatie al een aanzienlijke geurhinder veroorzaakt voor de omringende bewoning; dat dit wordt aangetoond zowel door de veelvuldige klachten als door de immissieberekeningen in het milieueffectenrapport; dat een uitbreiding met 3.840 vleesvarkens in deze situatie niet opportuun is, ongeacht welk ammoniakemissiearm systeem er gebruikt wordt".

Op 1 juli 2011 dient de aanvrager een aanvullende nota in met bijkomende berekeningen in het kader van de geurproblematiek.

Na het ontvangen van de aanvullende nota wijzigt de afdeling Milieuvergunningen op 4 juli 2011 haar advies in gunstige zin, onder twee voorwaarden :

"(...) dat, mits de nieuwe stal wordt uitgerust met een combiluchtwasser met een geurreductie van 85%, de exploitant investeert in de uitbouw van een duurzaam bedrijf; dat de lichte toename in geurhinder veroorzaakt door deze uitbreiding in dit opzicht aanvaardbaar kan genoemd worden;

Overwegende dat de vergunning enkel kan verleend worden mits het opleggen van 2 bijkomende bijzondere voorwaarden:

- de nieuwe stal wordt uitgerust met een combiluchtwasser met een geurreductie van 85%; dit wordt gestaafd door een attest van de fabrikant en wordt later bevestigd door in situ uitgevoerde rendementsmetingen;
- ten noorden van het bedrijf wordt een uitgebreid groenscherm aangeplant; de locatie, de samenstelling en de dimensies van dit groenscherm worden bepaald op basis van de bestaande literatuur betreffende het geurreducerend effect van windsingels/groenschermen in de nabijheid van veeteeltbedrijven".

De Gewestelijke Milieuvergunningscommissie verleent een voorwaardelijk gunstig advies.

3.7. Op 13 september 2011 willigt de minister het beroep van de belanghebbende partij in en verleent zij de vergunning onder voorwaarden.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

4. De verwerende partij werpt als exceptie op dat, indien rekening wordt gehouden met de inplantingsplaats van de vergunde installaties, de afstand tot de verzoeker meer dan 350 meter bedraagt, en dat er voor de verzoeker geen verkeershinder of visuele hinder bestaat. Gelet op de heersende zuidwestenwind zou geurhinder "in alle redelijkheid niet of uiterst weinig te verwachten" zijn. Wat dit betreft verwijst de verwerende partij naar het arrest van de Raad van State nr. 166.911 van 18 januari 2007 inzake de schorsingsprocedure. De verzoeker zou volgens haar niet beschikken over het vereiste belang.

Beoordeling

5. Om belang te hebben bij het bestrijden van een milieuvergunning moet de verzoekende partij aantonen of minstens aannemelijk maken dat zij hinder of nadeel kan ondervinden door de vergunde inrichting. De afstand tussen de woon- of verblijfplaats van de verzoekende partij en de plaats waar de hinder zijn oorsprong vindt, geldt daarbij als belangrijk objectief criterium.

De aanvraag betreft een vergunning voor de exploitatie van een nieuwe varkenshouderij met 3.840 varkens met opslag van 11 m³ zwavelzuur, 15.000 liter mazout, 31,5 ton kunstmest en 5.070 m³ dierlijke mest. Gelet op de ligging van de woning in de nabije omgeving van de inrichting en de aard van de inrichting, beschikt de verzoeker over een voldoende belang om de milieuvergunning aan te vechten.

De verwijzing in het kader van de geurhinder naar de verwerping van de vordering tot schorsing van de milieuvergunning verleend aan Antoon Lavrijsen, wegens het ontbreken van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel, is niet dienend om het ontbreken van het wettelijk vereiste belang bij de

nietigverklaring aan te tonen. Het gaat hier immers om voorwaarden die volgens verschillende criteria worden beoordeeld.

De exceptie is niet gegrond.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunten van de partijen

6. Het eerste middel steunt op de schending van artikel 2, § 1, van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, van de artikelen 15.4.6.1 en 19, derde lid, van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (hierna : inrichtingsbesluit), van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, op de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer in het bijzonder het materieel motiveringsbeginsel, de verplichting van de vergunningverlenende overheid om elke aanvraag tot vergunning te toetsen aan de eisen van de goede plaatselijke ruimtelijke ordening, en op artikel 4 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

De verzoeker wijst op de vaste rechtspraak van de Raad van State waarbij wordt gesteld dat de overheid die moet beschikken over een milieuvergunningsaanvraag ertoe gehouden is de geldende plannen van aanleg in acht te nemen en dat zij concreet moet onderzoeken of de aanvraag in overeenstemming is met de voorschriften van het inrichtingsbesluit. Hij stelt dat de bestreden beslissing slechts één zin wijdt aan de stedenbouwkundige en ruimtelijke overeenstemming van de inrichting, onder de vorm van een stijlformule en niet van een conclusie die concreet wordt onderbouwd. De overheid is volgens de

verzoeker haar verplichting om te toetsen of de inrichting al dan niet de landschapswaarde aantast en om dit in de beslissing te motiveren, niet nagekomen. Tevens doorstaat de inrichting de toets van de schoonheidswaarde niet en tast de exploitatie de goede ruimtelijke ordening aan.

7. De verwerende partij betoogt dat de bestreden beslissing expliciet verwijst naar het gunstige advies van 6 juni 2011 van de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het departement RWO, waarin de verenigbaarheid met bestemmingsgebied "landschappelijk waardevol agrarisch gebied" wordt besproken. Zij wijst er op dat de stal wordt geplaatst achter de bestaande bedrijfsgebouwen, aan de kant die het verst verwijderd is van de verzoeker. Aangezien het betrokken deel van het landschappelijk waardevol gebied reeds bebouwd was bij de totstandkoming van het gewestplan, is een esthetische toets niet meer vereist. Ook is de bestaande configuratie reeds voorzien van een landschappelijke inkleding en wordt er een uitgebreid groenscherm voorzien, wat in harmonie is met de landschapsesthetiek.

De verwerende partij stelt ten slotte dat de betrokken percelen gelegen zijn op 2,25 kilometer van het dichtstbijzijnde gebied, aangegeven op de landschapsatlas, en dat zij zich niet in de perimeter van een beschermd landschap bevinden.

8. In de memorie van wederantwoord wijst de verzoeker er onder meer op dat de stedenbouwkundige vergunning voor een substantieel gedeelte van de bestaande bedrijfsgebouwen en voor de wal werd vernietigd bij arrest van de Raad van State nr. 218.463 van 14 maart 2012.

Beoordeling

9. De overheid die uitspraak doet over een milieuvergunningsaanvraag moet de voorschriften van de geldende plannen van

aanleg in acht nemen. Dit houdt onder meer in dat zij de vergunning dient te weigeren als de inrichting niet past in de bindende voorzieningen van het plan.

Het perceel waarop de bestreden vergunning betrekking heeft, is gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Artikel 15.4.6.1 van het inrichtingsbesluit omschrijft de landschappelijk waardevolle gebieden als gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in de grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.

Te dezen heeft de ligging van het perceel binnen de bestemming "landschappelijk waardevol (agrarisch) gebied" tot gevolg dat de milieuvergunningverlenende overheid onder meer een esthetische toets dient uit te voeren. Dit houdt in dat de overheid nagaat of de werken kunnen worden verzoend met de eisen ter vrijwaring van het landschap. De redenen die zij daartoe opgeeft, moeten afdoende zijn.

In het bestreden besluit wordt wat dit betreft enkel overwogen "dat de inrichting gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en hier verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening".

Deze uitdrukking is een nietszeggende stijlformule, en geen conclusie die concreet wordt onderbouwd.

Uit de bestreden beslissing blijkt bovendien niet dat de overheid zich uitdrukkelijk heeft aangesloten bij het advies van de afdeling

Stedenbouwkundig beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het departement RWO.

De overheid is ertoe gehouden om bij het onderzoek van een vergunningsaanvraag een planologische toetsing door te voeren en haar standpunt te motiveren. De bewering van de verwerende partij over de bestaande bebouwing is dan ook niet relevant.

De verwijzing in de memorie van antwoord naar de bestaande landschappelijke inkleding en het groenscherm, is een motivering achteraf, en is om die reden alleen al niet dienstig.

Het eerste middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 13 september 2011 waarbij het beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Limburg van 16 maart 2011, houdende weigering van de milieuvergunning aan Luc Lavrijsen voor het exploiteren van een varkenshouderij, gelegen aan de Herkkantstraat 47 te Herk-de-Stad, gegrond wordt verklaard, de beroepen beslissing wordt opgeheven en de gevraagde milieuvergunning wordt verleend.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien juni tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Bert Thys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Luc Hellin